

Udskriftsdato: 30. juni 2022

BEK nr 1551 af 02/07/2021 (Gældende)

Bekendtgørelse om anvendelse af gødning

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, j.nr. 2020-757

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 1664 af 11/08/2021

Bekendtgørelse om anvendelse af gødning¹⁾

I medfør af § 5 a, § 5 b, § 5 c, § 45, § 45 a, § 59 a, stk. 3 og 4, § 63, § 69, stk. 1, 2 og 4, § 78 og § 92 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019, og § 41, stk. 2, i lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag fastsættes:

Kapitel 1

Bekendtgørelsens anvendelsesområde, definitioner m.v.

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse på ejendomme med erhvervsmæssigt dyrehold og på ejendomme uden erhvervsmæssigt dyrehold, hvis der på ejendommen anvendes eller opbevares husdyrgødning svarende til produktionen fra et erhvervsmæssigt dyrehold.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder endvidere anvendelse på jordbrugsvirksomheder, uanset om de er omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på husdyrgødning fra:

- 1) Zoologiske haver og dyreparker, der er godkendt efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed.
- 2) Cirkusser, forlystelsesparker og lignende virksomheder, der som led i deres virksomhed fremviser levende dyr, som optræder for et publikum, omfattet af bekendtgørelse om hold og fremvisning af dyr i cirkus mv.
- 3) Virksomheder, der beskæftiger sig med sammenbringning af hovdyr, og som er godkendt efter bekendtgørelse om dyresundhedsmæssige krav til samlesteder og handelsbesætninger eller efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed.
- 4) Karantænefaciliteter omfattet af bekendtgørelse om krav til karantænefaciliteter og eksportkarantæner.
- 5) Permanente karantænefaciliteter til hunde, katte og fritter, der er godkendt efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed.
- 6) Stalde til dyrehold omfattet af lov om dyreforsøg.
- 7) Butikker med almindelig dyrehandel omfattet af bekendtgørelse om erhvervsmæssig handel med dyr.
- 8) Dyrehold på politigårde.
- 9) Dyrehospitaler.

Stk. 4. Reglerne i bekendtgørelsen finder endvidere ikke anvendelse, i det omfang de strider mod bestemmelser eller afgørelser truffet i medfør heraf om forebyggelse og bekæmpelse af husdyrsygdomme, zoonoser eller planteskadegørere i anden lovgivning.

§ 2. §§ 4-20 finder ikke anvendelse på driften af arealer omfattet af forskningsforsøg, der opfylder kriterierne i stk. 2, og hvor overholdelsen af reglerne er af uvæsentlig betydning for miljøbeskyttelsen, eller fravigelsen af reglerne er nødvendig for at udføre forskningsforsøget.

Stk. 2. Forskningsforsøg skal være i overensstemmelse med følgende kriterier:

- 1) Forskningsforsøget skal udføres i forsøgsparcer, der for hvert forsøgsled ikke er større end 300 m² for arealer med landbrugsafgrøder og 1.300 m² for arealer med skov.
- 2) Inden forskningsforsøget igangsættes, skal der foreligge en forsøgsplan for udførelse af forsøget og for indsamling af data. Det skal fremgå af forsøgsplanen, hvorfor regler i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fraviges, og hvordan utilsigtede påvirkninger af omgivelserne som følge heraf vil blive imødegået.

- 3) Hvert forsøgsled skal gentages flere gange i samme forsøgsopstilling.
- 4) Der skal foretages en indsamling og en statistisk bearbejdning af forsøgsdata og udarbejdes en kort afsluttende rapport over de væsentligste resultater.

Stk. 3. Udførelse af forskningsforsøg, der fraviger bekendtgørelsens regler, skal registreres på Miljøstyrelsens hjemmeside, www.mst.dk, inden forsøgene påbegyndes. Registrering skal ske med navn, adresse og CVR-nummer på den bedrift, på hvis arealer forskningsforsøgene udføres, og på den virksomhed, der gennemfører forsøgene.

Stk. 4. Den ansvarlige for driften af de arealer, hvor forskningsforsøgene udføres, skal kunne dokumentere, at fravigelse af bekendtgørelsens regler sker som del af et forskningsforsøg, der er i overensstemmelse med stk. 1 og 2, og at der er sket indberetning efter stk. 3. Den ansvarlige for driften skal opbevare dokumentationen i 5 år efter udløbet af den planperiode, hvor forsøget afsluttes, og kunne forevise den på forlangende i forbindelse med tilsynsmyndighedens kontrol af bedriften eller i forbindelse med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris vurderinger af anvendelsen af muligheden for at udføre forsøg, der fraviger bekendtgørelsens regler.

§ 3. I bekendtgørelsen forstås ved:

- 1) Husdyrgødning: Følgende typer af gødning fra fugle (aves) og pattedyr (mammalia) bortset fra hunde og katte i enhver anden form end aske:
  - a) Fast husdyrgødning.
  - b) Flydende husdyrgødning.
  - c) Mave- og tarmindholdet fra slagtede husdyr.
  - d) Bundfald.
  - e) Blandinger af a-d.
  - f) Blandinger af a-e med andre stoffer, produkter og materialer.
- 2) Fast husdyrgødning: Faste ekskrementer, blandinger af faste ekskrementer med strøelse, herunder dybstrøelse og husdyrgødningsbaseret kompost, forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent på 12 eller derover, samt blandinger af førnævnte.
- 3) Dybstrøelse: En gødningsmåtte, hvor udskilt urin og vandspild opsuges, ved at der løbende tilføres halm eller andet tørstof.
- 4) Husdyrgødningsbaseret kompost: Dybstrøelse, som har gennemgået en komposteringsproces i stalden m.v. eller på en møddingplads.
- 5) Flydende husdyrgødning: Ajle, møddingsaft, gylle, herunder i afgasset form, forarbejdet husdyrgødning med en tørstofprocent under 12 og et kvælstofindhold over 0,3 kg N pr. ton, blandinger af disse og blandinger af førnævnte med andre stoffer, produkter og materialer, herunder i afgasset form, medmindre blandingen er restvand.
- 6) Ajle: Urin, som opsamles separat fra den faste husdyrgødning i staldsystemet.
- 7) Gylle: Blanding af faste ekskrementer og urin samt eventuel strøelse.
- 8) Møddingsaft: Væske, der løber fra fast husdyrgødning eller bundfald under opbevaringen på møddingen, og det nedbør, der falder på møddingpladsen.
- 9) Forarbejdet husdyrgødning: Produkter fra et forarbejdningsanlæg, dog ikke afgasset biomasse, der ikke efter forarbejdningsanlæggets behandling forarbejdes yderligere.
- 10) Bundfald: Sedimenteret husdyrgødning i beholdere med flydende husdyrgødning, som ikke længere kan omrøres i beholderen.
- 11) Vegetabilsk biomasse: Organisk stof dannet ved planters fotosyntese.
- 12) Kunstgødning: Uorganiske gødninger og urea, der indeholder hovednæringsstofferne N eller P og er fremstillet ved en industriel proces, og som ikke er bioaske eller husdyrgødning.
- 13) Bioaske: Gødningstyper, der hidrører fra forgasning eller forbrænding af organisk materiale, herunder de asketyper, der er omfattet af bekendtgørelse om anvendelse af bioaske til jordbrugsformål, og forbrændt husdyrgødning.

- 14) Ensilagesaft: Væske, der løber fra ensilage, herunder sukkerroeaffald og lignende, under opbevaringen bortset fra væske, der betragtes som restvand.
- 15) Restvand: Følgende typer af væsker, hvor kvælstofindholdet i væsken er på 0,3 kg N pr. ton eller derunder:
  - a) Malkerumsvand.
  - b) Vand fra vask af foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift.
  - c) Produkter fra forarbejdningsanlæg med en tørstofprocent under 12.
  - d) Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage.
  - e) Væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage.
  - f) Vand fra vask af fjerkræstalde.
- 16) Rodfrugtvaskvand: Organisk gødning, der består af vand fra vask af rodfrugter, vand fra transport af hele rodfrugter og vand fra renholdelsesopgaver, hvor der udelukkende er anvendt NaOH (base) og syre.
- 17) Grønsaft: Organisk gødning, der består af pressesaft, som fremkommer ved presning af græs og lucerne i produktionen af enten grønpiller eller grønhø.
- 18) Erhvervsmæssigt dyrehold: Et dyrehold, som overskrider størrelsesgrænserne for ikke-erhvervsmæssigt dyrehold i henhold til bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter.
- 19) En bedrift: En driftsenhed, der anvendes til landbrug, skovbrug, gartneri, frugtplantage, planteskole eller lignende virksomhed. Driftsenheden kan omfatte både ejede og forpagtede arealer. Driftsenhedens arealer kan være med eller uden landbrugspligt efter reglerne i lov om landbrugsejendomme.
- 20) Jordbrugsvirksomhed: Virksomhed, der er registreret i Register for Gødningsregnskab efter lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstoffreducerende tiltag.
- 21) Forarbejdningsanlæg: Et anlæg, der modtager husdyrgødning fra en eller flere husdyrproducenter, og som ved en teknisk forarbejdning af husdyrgødningen skaber produkter, der er forskellige fra det materiale, der tilføres anlægget med hensyn til tørstofindhold, sammensætning og koncentration af gødningsstoffer, og som ikke er et forbrændingsanlæg eller brændingsanlæg.
- 22) Forbrændingsanlæg: Anlæg godkendt efter bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, der kan forbrænde affald i henhold til reglerne i bekendtgørelse om anlæg, der forbrænder affald.
- 23) Brændingsanlæg: Et anlæg, der bl.a. er godkendt efter artikel 24, stk. 1, litra d), i forordningen om animalske biprodukter (EF) nr. 1069/2009 for så vidt angår brænding af husdyrgødning som brændsel i anlægget.
- 24) Biogasanlæg: Et anlæg, der bl.a. ud fra husdyrgødning, affald, vegetabilsk biomasse eller blandinger heraf, producerer biogas med afgasset biomasse som restprodukt.
- 25) Fælles biogasanlæg: Et biogasanlæg, der ikke drives under samme CVR-nummer som en jordbrugsvirksomhed.
- 26) Vandmættet jord: Jord, hvor der kan samle sig frit vand i revner og sprækker selv flere timer efter nedbør.
- 27) Oversvømmet jord: Jord, der er dækket af blankt vand.
- 28) Frossen jord: Jord, der ikke er optøet i hele pløjelagets dybde (mindst 15 cm). Overfladisk nattefrost betragtes ikke som frossen jord, hvis jorden optøs i løbet af dagen.
- 29) Snedækket jord: En mark, hvor mere end 90 pct. er dækket af mere end 0,5 cm sne.
- 30) Vintersæd: Vinterhvede, vinterbyg, vinterrug eller triticale.
- 31) Kategori 1-natur: Naturtyper omfattet af § 2, nr. 1, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.
- 32) Kategori 2-natur: Naturtyper omfattet af § 2, nr. 2, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.
- 33) JB-nr.: Jordbundstype fastsat i medfør af bekendtgørelse om jordbundstypeklassifikation.

- 34) Planperiode: Perioden fra den 1. august til den 31. juli. Dyrkes afgrøder, der skal tilføres kvælstof eller fosfor efter den 31. juli, men inden den 30. september, og som skal høstes eller afgræsses inden den 31. december, forlænges planperioden til den 30. september.
- 35) Afgrøder med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson: Græs, græsefterafgrøder, foderroer, rodcikorie, græs- eller cikorieudlæg.
- 36) Græsefterafgrøder: Rent græs.
- 37) Græs: Permanente græsarealer eller græs i omdrift.
- 38) Græs- eller cikorieudlæg: Græs eller cikorie eller blandinger af græs og cikorie.
- 39) Afgrødekode: Kode for afgrøde, der fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning.
- 40) Harmoniarealer: Arealer med de afgrøder, som er nævnt i § 4, stk. 1, 3. pkt., og hvor organisk gødning må anvendes, og hvor organisk gødning under normale omstændigheder kan udbringes. Arealer, der i henhold til en anden arealbaseret tilskudsordning for miljøvenligt landbrug eller miljø- og klimavenligt landbrug under et af landdistriktsprogrammerne end økologisk arealtilskud ikke må tilføres gødning eller kun må tilføres en nærmere fastlagt mængde gødning udover den gødning, dyrene afsætter på arealet, er ikke harmoniarealer.
- 41) Udbringning af gødning: Anvendelse af opsamlet gødning.
- 42) Tildeling af gødning: Udbringning af gødning og afsætning af gødning fra udegående dyr.

Kapitel 2

Anvendelse af gødning

§ 4. Husdyrgødning, ensilagesaft og restvand skal udbringes på arealer, hvor der er eller vil blive etableret afgrøder, jf. dog stk. 2. Anden organisk gødning end husdyrgødning, ensilagesaft og restvand samt bioaske kan kun udbringes, hvis det sker på arealer, hvor der er eller vil blive etableret afgrøder. Afgrøderne skal være omfattet af en kvælstofnorm eller en fosfornorm ifølge lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser for den pågældende planperiode.

Stk. 2. Husdyrgødning må dog også forbrændes.

§ 5. Organisk gødning bortset fra ensilagesaft og restvand må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 m fra et byzone- eller sommerhusområde eller et område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Stk. 2. Udbringning af husdyrgødning, ensilagesaft og restvand må ikke give anledning til unødige gener.

§ 6. Udbringning af flydende husdyrgødning må kun ske ved udlægning ved slange, slæbesko eller ved nedfældning.

Stk. 2. Ved nedfældning skal den flydende husdyrgødning nedfældes til under jordoverfladen, og der må alene være en ubetydelig mængde flydende husdyrgødning over jordoverfladen efter nedfældning. Ved nedfældning på arealer uden etablerede afgrøder til høst skal nedfældningsrenderne være tildækkede efter nedfældningen. Ved nedfældning i fodergræs, frøgræs og etablerede afgrøder til høst skal nedfældningsrender helt kunne indeholde den udbragte mængde gødning.

Stk. 3. På følgende arealer skal der ved udbringning af flydende husdyrgødning anvendes en af de ammoniakreducerende teknikker, der fremgår af § 7:

- 1) Arealer uden etablerede afgrøder til høst bortset fra arealer omfattet af § 9, stk. 3, nr. 3.
- 2) Arealer med fodergræs, jf. dog stk. 4.
- 3) Arealer med frøgræs, for hvilke der ikke er indgået kontrakt med frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson.

4) Arealer, der ligger inden for 20 m fra kategori 1-natur samt lobeliesøer og højmoser omfattet af kategori 2-natur.

Stk. 4. Udbringning af flydende husdyrgødning på bedrifter, som er autoriserede som økologiske i henhold til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion, er dog i perioden fra 1. februar til 1. maj på fodergræsmarker undtaget fra kravet om at anvende en teknik, der fremgår af § 7.

§ 7. Kravet i § 6, stk. 3, om anvendelse af en teknik, der reducerer ammoniakemissionen, skal opfyldes ved nedfældning af husdyrgødningen eller ved forsuring af husdyrgødningen inden eller i forbindelse med udbringningen. I områder omfattet af § 5, stk. 1, skal kravet dog opfyldes ved nedfældning af husdyrgødningen. Forsuring af husdyrgødning skal overholde kravene i stk. 2-6.

Stk. 2. Ved forsuring af flydende husdyrgødning i forbindelse med udbringning skal der tilsættes følgende mængder 96 pct.-svovlsyre eller en tilsvarende mængde svovlsyre baseret på svovlsyrens koncentration:

- 1) 3,0 kg pr. ton uafgasset husdyrgødning fra kvæg.
- 2) 2,9 kg pr. ton uafgasset husdyrgødning fra svin.
- 3) 11,0 kg pr. ton afgasset husdyrgødning fra alle dyretyper og pr. ton uafgasset husdyrgødning fra andre dyretyper end nævnt under nr. 1 og 2.

Stk. 3. Ved forsuring af husdyrgødning i opbevaringsanlægget i perioden fra 1. september til 1. april skal udbringningen fra det pågældende anlæg være tilendebragt inden 4 uger fra forsuringen. Der skal ved forsuring i opbevaringsanlægget tilsættes følgende mængder 96 pct.-svovlsyre eller en tilsvarende mængde svovlsyre baseret på svovlsyrens koncentration:

- 1) 4,4 kg pr. ton uafgasset husdyrgødning fra kvæg.
- 2) 5,7 kg pr. ton uafgasset husdyrgødning fra svin.
- 3) 14,0 kg pr. ton afgasset husdyrgødning fra alle dyretyper og pr. ton uafgasset husdyrgødning fra andre dyretyper end nævnt under nr. 1 og 2.

Stk. 4. Ved forsuring af flydende husdyrgødning i opbevaringsanlægget, hvor udbringningen er tilendebragt inden 72 timer efter forsuringen, skal der tilsættes de syremængder, der fremgår af stk. 2.

Stk. 5. Ved forsuring af flydende husdyrgødning i stalden skal forsuringen foretages i overensstemmelse med de vilkår, som gælder for det pågældende staldforsuringsanlæg i medfør af husdyrbrugets tilladelse eller godkendelse efter §§ 16 a og 16 b i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug eller § 33 i lov om miljøbeskyttelse.

Stk. 6. Ved anvendelse af forsuring som ammoniakreducerende teknik må der ikke tilsættes kvælstofholdig kunstgødning til husdyrgødningen.

Stk. 7. Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere overholdelsen af stk. 1-4 ved opbevaring af en erklæring om tidspunktet for udbringningen, omfanget af udbringningsarealer, der er omfattet af § 6, stk. 3, og den udbragte mængde husdyrgødning samt en af de nr. 1-4 nævnte typer af dokumentation:

- 1) Dokumentation for nedfældningen enten i form af faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf bedriftens udbringningsarealer fremgår, eller i form af logbog eller erklæring om den foretagne nedfældning, hvis eget nedfældningsudstyr er anvendt.
- 2) Dokumentation for forsuring i forbindelse med udbringning i form af kvittering for indkøb af den tilstrækkelige mængde syre.
- 3) Dokumentation for forsuring i opbevaringsanlægget i form af kvittering for indkøb af den tilstrækkelige mængde syre samt en forsuringsattest for hver af de foretagne forsuringer, der indeholder de oplysninger, der fremgår af bilag 1.
- 4) Dokumentation for forsuring i stalden i form af den dokumentation, der kræves efter husdyrbrugets tilladelse eller godkendelse, jf. stk. 5.

Stk. 8. Den ansvarlige for driften skal opbevare dokumentationen i 5 år og fremvise den på forlangende i forbindelse med kontrol.

§ 8. Udbringning af diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak) uden for perioden 1. februar til 1. april og udbringning af kunstgødning, som indeholder ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof), skal ske ved nedfældning, ved nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Udbringning af ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof) kan ske uden nedfældning, nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning, såfremt der er tilsat den af ureaseinhibitorproducenten anbefalede mængde ureaseinhibitor, eller gødningen højst indeholder 6 pct. kvælstof.

Stk. 3. Bedrifter, der uden for perioden 1. februar til 1. april udbringer kunstgødning, uden nedfældning, nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning, skal kunne dokumentere, at gødningen ikke indeholder diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak).

Stk. 4. Bedrifter, der udbringer ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof) uden nedfældning, nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning, skal kunne dokumentere, at den af producenten anbefalede mængde ureaseinhibitor er tilsat, eller at gødningen højst indeholder 6 pct. kvælstof.

Stk. 5. Miljøstyrelsen kan efter ansøgning fra virksomheder, der sælger flydende kunstgødning, dispensere til at bedrifter kan anvende andre metoder til reduktion af ammoniakemissionen end de, der fremgår af stk. 2-4. Miljøstyrelsen kan i dispensationen til virksomheden fastsætte vilkår, herunder om tilvejebringelse af dokumentation for den ammoniakreducerende effekt inden for en fastsat tidsfrist, og vilkår, som de bedrifter, der anvender gødningen, skal overholde. Ansøgning om dispensation skal være indgivet senest den 1. januar 2020. Miljøstyrelsen kan forlænge en dispensation og ændre i vilkårene, herunder ophæve eksisterende vilkår og fastsætte nye vilkår.

§ 9. I perioden fra efter høst, dog senest 1. oktober, til før 1. februar må der ikke udbringes flydende organisk gødning, bundfald eller kvælstofholdig kunstgødning, jf. dog stk. 2-6 og 9-10.

Stk. 2. I perioden fra efter høst til før 15. oktober må der udbringes flydende organisk gødning og bundfald på arealer med frøgræs, for hvilke der er indgået kontrakt med frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson.

Stk. 3. I perioden fra efter høst til før 1. oktober må der udbringes flydende organisk gødning, bundfald og kvælstofholdig kunstgødning på arealer omfattet af nr. 1-3:

- 1) Etablerede, overvintrende fodergræsmarker, herunder marker med udlæg af græs eller kløvergræs udsået senest i forbindelse med forårssåningen. Undtagelsen omfatter dog ikke arealer med udlæg af græs eller kløvergræs i majs.
- 2) Arealer, hvor der den følgende vinter skal være vinterraps.
- 3) Arealer hvor der senest 20. august etableres grøngødning med gul sennep, olieræddike eller gul sennep og olieræddike forud for sukkerroer, hvor der er indgået kontrakt med en sukkerfabrik om afsætning af sukkerroerne.

Stk. 4. Arealer omfattet af stk. 3, nr. 3, kan ikke samtidig anvendes til følgende:

- 1) Opfyldelse af krav om efterafgrøder i medfør af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstoffreducerende tiltag.
- 2) Efterafgrøder til opfyldelse af regler om etablering af efterafgrøder i medfør af anden lovgivning.

Stk. 5. I perioden fra 1. oktober til 1. februar må der udbringes rodfrugtvaskevand med i alt op til 60 kg N pr. ha og 50 mm pr. ha svarende til 500 m³ pr. ha på etablerede græsarealer, arealer med efterafgrøder af græs uden kløver udlagt i foråret i vårafgrøder undtagen majs og arealer med flerårige energiafgrøder. Arealerne må ikke ompløjes eller nedvisnes før 1. februar i den planperiode, hvor rodfrugtvaskevandet er udbragt, og arealerne må ikke gødes med anden gødning eller afgræsses efter 1. september. Stk. 4 finder tilsvarende anvendelse på arealer, der anvendes til udbringning af rodfrugtvaskevand.

Stk. 6. I perioden fra 1. oktober til 15. november må der udbringes grønsaft med maksimalt 20 kg N pr. ha og 40 tons saft pr. ha på etablerede græsarealer. Græsarealerne må ikke opløjes før 1. februar.

Stk. 7. Den virksomhed, som har produceret rodfrugtvaskvand eller grønsaften, skal skriftligt orientere kommunalbestyrelsen i de kommuner, hvor rodfrugtvaskvand eller grønsaften er udbragt, om følgende:

- 1) Hvilke arealer, der anvendes til udbringning af rodfrugtvaskvand eller grønsaft. Orienteringen skal gives, inden udbringningen påbegyndes.
- 2) De udbragte mængder og kvælstofindholdet i det udbragte rodfrugtvaskvand eller grønsaft. Orienteringen skal gives, når udbringningen for den pågældende planperiode er tilendebragt.

Stk. 8. Den virksomhed, som har produceret rodfrugtvaskvand eller grønsaften, skal opbevare kopi af orienteringsskrivelserne i 5 år og kunne forevise dem på forlangende i forbindelse med kontrol af den bedrift, på hvis arealer rodfrugtvaskvand eller grønsaften er udbragt.

Stk. 9. På marker, der hovedsagligt er beliggende i kommuner, hvor der fra og med uge 30 og inden udgangen af uge 38 samlet set har været 30 pct. mere nedbør end klimanormalen ifølge opgørelser fra DMI for ugerne 30-38, og hvor der fra og med uge 21 og inden udgangen af uge 38 samlet set har været mere nedbør end klimanormalen ifølge opgørelser og definitioner fra DMI for ugerne 21-38, kan flydende organisk gødning uanset stk. 1 udbringes indtil 15. oktober på arealer, der er omfattet af stk. 3, nr. 1 eller 2. Miljøstyrelsen annoncerer på styrelsens hjemmeside, www.mst.dk, hvilke kommuner der det pågældende år er omfattet af 1. pkt.

Stk. 10. I perioden fra efter høst til 1. oktober må der udbringes op til 15 kg N fra kunstgødning pr. ha i forbindelse med etablering af vintersæd. Det er en betingelse, at der foreligger en dateret erklæring om, at 1. pkt. er overholdt, som er underskrevet af den ansvarlige for driften til dokumentation heraf.

Stk. 11. I perioden fra efter 1. september til før 1. marts må der ikke udbringes flydende organisk gødning bortset fra ensilagesaft i flerårige afgrøder uden årlig høst.

Stk. 12. Der kan udbringes ensilagesaft i perioden fra 1. november til 15. november. I perioden fra efter høst til 1. november må der udbringes ensilagesaft på bevoksede arealer eller på arealer, hvor der er afgrøder den følgende vinter.

Stk. 13. Begrænsningerne i adgangen til at udbringe flydende organisk gødning omfatter ikke restvand.

Stk. 14. I perioden fra efter høst til før følgende tidspunkter må der ikke udbringes fast organisk gødning bortset fra have- og parkaffald, jf. dog stk. 15 og 16:

- 1) 1. november på lerjord (JB-nr. 7-9).
- 2) 1. december på lerjord og humusjord (JB-nr. 5,6, 10 og 11).
- 3) 1. februar på sandjord (JB-nr. 1-4).

Stk. 15. Der kan udbringes fast organisk gødning i perioden fra efter høst til før etablering af afgrøder på arealer, hvor der senest 1. september etableres græs, vinterraps, vintersæd eller grøngødning med gul sennep, olieræddike eller gul sennep og olieræddike forud for sukkerroer, hvor der er indgået kontrakt med en sukkerfabrik om afsætning af sukkerroerne.

Stk. 16. Der kan udbringes spildevandsslam i perioden fra efter høst til 20. oktober på arealer, hvor der er afgrøder den følgende vinter.

Stk. 17. Begrænsningerne i adgangen til at udbringe gødning gælder ikke i væksthuse og lukkede systemer.

§ 10. Udbringning af husdyrgødning, kunstgødning og bioaske til arealerne skal ske med en udbringningsteknik, der sikrer en ensartet fordeling.

Stk. 2. Fast husdyrgødning må ikke udbringes på arealer med etablerede afgrøder til høst, der ligger inden for 20 m fra kategori 1-natur samt lobeliesøer og højmoser omfattet af kategori 2-natur, medmindre husdyrgødningen nedbringes inden 4 timer.

Stk. 3. Husdyrgødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 4 timer, jf. dog stk. 4. Ved nedfældning er der ikke krav om yderligere nedbringning.

Stk. 4. Kan husdyrgødningen ikke nedbringes inden 4 timer grundet uforudsigelige omstændigheder, skal nedbringningen finde sted, så snart det er muligt.

Stk. 5. Gødning må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb (herunder dræn), søer større end 100 m² og kystvande. Husdyrgødning må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandforsyningsanlæg. Udbringning af gødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord er ikke tilladt.

Stk. 6. Gødning må ikke udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod åbne vandløb, søer større end 100 m² eller kystvande inden for en afstand af 20 m fra vandløbets, søens eller kystvandets afgrænsning ved daglige vande, jf. dog stk. 7.

Stk. 7. På stejle skråninger med en hældning på mellem 6° og 12° omfatter stk. 6 ikke

- 1) flydende organisk gødning og vandige ekstrakter af bioaske, som nedfældes i parallel retning i forhold til det nærliggende vandmiljø,
- 2) flydende kunstgødning, og
- 3) fast kunstgødning, der er placeret i forbindelse med såning eller nedbragt.

Stk. 8. Gødning må ikke udbringes på arealer, der er omfattet af § 69, stk. 1, i lov om vandløb.

§ 11. På jordbrugsvirksomheder skal den ansvarlige for driften etablere foranstaltninger til at imødegå, at jord fra harmoniarealer under normale vejrforhold eroderer til vandløb, søer større end 100 m² eller kystvande, når jordbrugsvirksomheden ifølge gødningsregnskabet for planperioden umiddelbart forud for den senest afsluttede planperiode i gennemsnit har tildelt 80 kg N eller derover pr. ha harmoniareal fra organisk gødning. For nyetablerede jordbrugsvirksomheder og jordbrugsvirksomheder, der ikke var forpligtet til at udarbejde gødningsregnskab i planperioden umiddelbart forud for den senest afsluttede planperiode, fastsættes mængden af tildelt organisk gødning til under 80 kg N pr. ha harmoniareal.

Stk. 2. Foranstaltningerne efter stk. 1 skal være egnede til at imødegå erosion af jord til vandløbet, søen eller kyst-

vandet og skal være en af følgende:

- 1) Der udlægges en zone langs med vandløbets, søens eller kystvandets kant, hvor der ikke foretages jordbearbejdning i efteråret.
- 2) Der etableres permanent græsdække i en zone langs med vandløbets, søens eller kystvandets kant.
- 3) Der etableres overvintrende efterafgrøder i en zone langs med vandløbets, søens eller kystvandets kant.
- 4) Der etableres mindre konturvolde oppe i terrænet, så vandet forhindres i at begynde at løbe ned af det skrånende terræn.

§ 12. Kommunalbestyrelsen skal meddele påbud om etablering af en af foranstaltningerne nævnt i § 11, stk. 2, såfremt kommunalbestyrelsen under normale vejrforhold konstaterer erosion af jord til et vandløb, en sø større end 100 m² eller et kystvand fra et areal, der indgår i en jordbrugsvirksomhed omfattet af § 11.

Stk. 2. Ved normale vejrforhold forstås, at døgnnedbøren i dagene omkring erosionstidspunktet ikke overskrider det landsdækkende tal for ekstremnedbørshændelser, der optræder sjældnere end hvert tyvende år. Kommunalbestyrelsen afgør på baggrund af data fra DMI, om der på tidspunktet for erosionen var normale vejrforhold ved den mark, hvor erosionshændelsen er sket.

Stk. 3. Hvis påbudsmotageren ophører med at eje eller have brugsret til et areal, der er omfattet af et påbud efter stk. 1, skal påbudsmotageren give kommunalbestyrelsen meddelelse herom.

§ 13. Kommunalbestyrelsen skal udføre et passende antal tilsyn med overholdelsen af §§ 11 og 12 under relevante vejrforhold.

§ 14. Tilsynsmyndigheden skal meddele påbud om kalkning af marker, der tildeles husdyrgødning fra smågrise, der er tildelt receptpligtig medicinsk zink, hvis

- 1) husdyrgødningen tildeles marker, der tilhører den bedrift, hvor husdyrgødningen er produceret,
- 2) markerne er klassificeret som sandjord (JB-nr. under 5), og
- 3) markerne ifølge nyeste jordbundsanalyser for de pågældende marker har et gennemsnitligt reaktionstal på under 6,0, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Kan den ansvarlige for driften dokumentere, at de pågældende marker er blevet kalket, efter jordbundsanalyserne er taget, må kommunalbestyrelsen ud fra de foreliggende jordbundsanalyser og den gennemførte kalkning beregne, hvorvidt reaktionstallet kan forventes at komme op på 6,0. Hvis kommunalbestyrelsen skønner, at reaktionstallet kan være faldet til under 6,0, kan kommunalbestyrelsen i nødvendigt omfang påbyde den ansvarlige for driften at få taget nye jordbundsanalyser med henblik på at få opdaterede data vedrørende reaktionstallet.

Stk. 3. Der må maksimalt tildeles 14 kg P pr. ha harmoniareal pr. planperiode fra husdyrgødning, som stammer fra smågrise op til 25 kg, der har fået tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, på marker, der tilhører den bedrift, hvor husdyrgødningen er produceret. Opgørelsen af den tildelte mængde fosfor sker efter reglerne i stk. 4.

Stk. 4. Den tildelte mængde fosfor fra husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, opgøres som den producerede mængde fosfor fra sådanne smågrise fratrukket den mængde fosfor i husdyrgødning fra sådanne smågrise, som indgår i eventuelt afgivet husdyrgødning. Afgivet husdyrgødnings sammensætning antages i den forbindelse at svare til den gennemsnitlige sammensætning af bedriftens producerede og modtagne organiske gødning for så vidt angår andelen af fosfor fra smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid. Den producerede mængde fosfor for smågrise op til 25 kg findes ved at dividere den faktiske fosforproduktion fra smågrisene ved den aktuelle afgangsvægt med følgende korrektionsformel: $0,0003262 * \text{afgangsvægt}^2 + 0,04511 * \text{afgangsvægt} - 0,3317$.

Stk. 5. Husdyrgødning fra bedrifter med smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, og som opbevares særskilt på en sådan måde, at opbevaringsanlæggets indhold af husdyrgødning fra sådanne smågrise overstiger 20 pct. af det samlede indhold i opbevaringsanlægget på udbringningstidspunktet, må ikke udbringes nærmere end 3 m fra vandløb, søer større end 100 m² og kystvande, jf. dog stk. 6, nr. 3.

Stk. 6. Ved tildeling af husdyrgødning fra bedrifter med smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, og hvor husdyrgødningen opbevares på en sådan måde, at opbevaringsanlæggets indhold af husdyrgødning fra sådanne smågrise overstiger 40 pct. af det samlede indhold i opbevaringsanlægget på udbringningstidspunktet, skal betingelserne i nr. 1-3 overholdes, jf. dog stk. 8:

- 1) Husdyrgødningen må ikke tildeles hyppigere end hvert 3. år på samme areal.
- 2) Det samme areal må intet år tildeles over 35 kg P pr. ha harmoniareal pr. planperiode fra husdyrgødning fra det pågældende eller tilsvarende opbevaringsanlæg.
- 3) Husdyrgødningen må ikke udbringes nærmere end 6 m fra vandløb, søer større end 100 m² og kystvande.

Stk. 7. Den ansvarlige for driften skal i form af optegnelser på kort udarbejde dokumentation for, at betingelserne i stk. 6, nr. 1 og 2, overholdes. Optegnelserne skal vise, hvor husdyrgødningen er tildelt, og dokumentationen skal indeholde beregninger af fosforindholdet. Den ansvarlige for driften skal opbevare dokumentationen i 5 år og kunne forevise den på forlangende i forbindelse med kontrol.

Stk. 8. Bestemmelsen i stk. 7 finder ikke anvendelse, såfremt der i et opbevaringsanlæg med husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, også opbevares hele gødningsproduktionen fra den tilknyttede soproduktion.

Stk. 9. Den, der afgiver husdyrgødning fra opbevaringsanlæg, der indeholder mere end 40 pct. husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, der er tildelt receptpligtig medicinsk zinkoxid, til andre bedrifter, skal oplyse modtageren om, at husdyrgødningen indeholder mere end 40 pct. husdyrgødning fra sådanne smågrise. Afgiveren skal udarbejde dokumentation for, at oplysningerne er blevet meddelt. Afgiveren skal opbevare dokumentationen i 5 år og kunne forevise den på forlangende i forbindelse med kontrol.

Kapitel 3

Harmoniregler, fosforarealkrav og fosforlofter

§ 15. På en jordbrugsvirksomhed må der samlet højst tildeles organisk gødning i mængder svarende til 170 kg N pr. ha harmoniareal pr. planperiode, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. På en jordbrugsvirksomhed, som producerer husdyrgødning med mindst 300 kg kvælstof pr. planperiode, hvoraf mindst 2/3 er fra kvæg, og som opfylder betingelserne i bilag 2, må der samlet højst tildeles organisk gødning i mængder svarende til 230 kg N pr. ha harmoniareal pr. planperiode. Tilsvarende gælder for en jordbrugsvirksomhed, hvor hovedparten af afgrøderne fra dens arealer ifølge en skriftlig aftale skal afgives til og anvendes på en eller flere jordbrugsvirksomheder omfattet af 1. pkt.

Stk. 3. Økologisk autoriserede jordbrugsvirksomheder er ikke omfattet af bestemmelsen i stk. 2.

Stk. 4. Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere, at stk. 1 og 2 er opfyldt.

§ 16. Det beregnede fosforarealkrav må ikke overstige harmoniarealet på en jordbrugsvirksomhed. Fosforarealkravet beregnes som jordbrugsvirksomhedens samlede mængde af tildelt fosfor i organisk gødning og bioaske i planperioden divideret med det korrigerede fosforloft pr. ha tillagt jordbrugsvirksomhedens samlede forbrug af fosfor i kunstgødning i planperioden på harmoniarealerne, jf. § 20, stk. 3 og 4, divideret med et fosforloft for kunstgødning på 30 kg P pr. ha, jf. dog § 19.

Stk. 2. Det korrigerede fosforloft beregnes ud fra gennemsnitsloftet, som det er angivet i stk. 3-6, og eventuelt korrigeret i forhold til lave fosfortal angivet i Pt, jf. § 19, og andel af harmoniareal i oplande med skærpede fosforlofter, jf. § 17, stk. 2.

Stk. 3. Gennemsnitsloftet for den fosfor i organisk gødning, der tildeles eller afgives, fastsættes på følgende måde:

- 1) For jordbrugsvirksomheder, der ikke er omfattet af nr. 2, fastsættes gennemsnitsloftet som et vægtet gennemsnit af fosforlofterne for den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, modtaget organisk gødning og modtaget bioaske, jf. dog stk. 4.
- 2) For jordbrugsvirksomheder omfattet af § 15, stk. 2, fastsættes et fast gennemsnitsloft, således at fosforloftet på 35 kg P pr. ha omfatter den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, modtaget organisk gødning og modtaget bioaske, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 4. For jordbrugsvirksomheder, som er tilknyttet et fælles biogasanlæg, fastsættes gennemsnitsloftet for den husdyrgødning, som afgives til biogasanlægget, og som ikke overstiger den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, udelukkende ud fra den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion. Den producerede mængde fosfor, som er afgivet til biogasanlægget, indgår ikke i fastsættelsen af gennemsnitsloftet for jordbrugsvirksomheden.

Stk. 5. For jordbrugsvirksomheder omfattet af § 15, stk. 2, hvor fosfor fra organisk gødning og bioaske modtaget fra andre virksomheder end jordbrugsvirksomheder omfattet af § 15, stk. 2, og modtaget fosfor fra fælles biogasanlæg og fra forarbejdningsanlæg udover den producerede og leverede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion udgør mere end 50 pct. af den mængde fosfor, som er produceret på jordbrugsvirksomheden i den pågældende planperiode, fastsættes gennemsnitsloftet som et vægtet gennemsnit af fosforlofterne for den producerede mængde fosfor fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, modtaget organisk gødning og modtaget bioaske, jf. dog stk. 4.

Stk. 6. Gødning fra jordbrugsvirksomhedens egen husdyrproduktion, jf. stk. 5, er omfattet af fosforlofterne i § 17, stk. 1, og er for så vidt angår husdyrgødning fra kvæg omfattet af fosforloftet i § 17, stk. 1, 2. pkt.

Stk. 7. Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere, at stk. 1-6 er opfyldt.

Fastsættelsen af fosforlofter

§ 17. Ved beregningen af gennemsnitsloftet for den gødning, der tildeles og afgives, jf. § 16, stk. 2-5, anvendes fosforloftet 35 kg P pr. ha pr. planperiode for husdyrgødning fra fjerkræ, kødædende pelsdyr,

slagtesvin, søer og smågrise og kvæg som er omfattet af § 15, stk. 2. For øvrige gødningstyper og for vegetabilsk biomasse anvendes fosforloftet 30 kg P pr. ha pr. planperiode, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis jordbrugsvirksomheden har en andel af sine harmoniarealer i områder, der fremgår af bekendtgørelse om afgrænsning af oplande til søer med krav om skærpede fosforlofter, skal samme andel af jordbrugsvirksomhedens samlede harmoniarealer anvendes i beregningen af fosforloftet for virksomhedens producerede og modtagne organiske gødning. For denne andel af jordbrugsvirksomhedens producerede og modtagne mængder af organisk gødning fastsættes et fosforloft på 30 kg P pr. ha. Jordbrugsvirksomhedens harmoniareal i de enkelte oplande opgøres på baggrund af den planlægning, jordbrugsvirksomheden skal foretage i planperioden, jf. § 41 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag. Det antages i den forbindelse, at den anvendte organiske gødning er fordelt ensartet på hele virksomhedens harmoniareal.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 omfatter ikke jordbrugsvirksomheder, der er omfattet af § 15, stk. 2.

Stk. 4. Husdyrgødning som modtages fra en anden jordbrugsvirksomhed tilknyttes det gennemsnitsloft, som afgiveren har oplyst.

Stk. 5. For fælles biogasanlæg og forarbejdningsanlæg, der ikke er registreret i Register for Gødningsregnskab efter lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, fastsættes der ét samlet gennemsnitsloft for den gødning, der er afgivet fra det fælles biogasanlæg eller forarbejdningsanlægget, ud fra det vægtede gennemsnitsloft for de mængder organisk gødning og vegetabilsk biomasse, der er modtaget på det pågældende fælles biogasanlæg eller det pågældende forarbejdningsanlæg i den forrige planperiode, således at det præcise gennemsnitsloft kan fastlægges umiddelbart i alle aftaler i en given planperiode. For fælles biogasanlæg og forarbejdningsanlæg, der ikke leverede gødning i den forrige planperiode, fastlægges gennemsnitsloftet ud fra det vægtede gennemsnitsloft for de forventede tilførte mængder.

Stk. 6. Ved ophør af en jordbrugsvirksomhed inden udløbet af en planperiode, eller hvis lagerforskydninger udgør mere end 75 pct. af den tildelte mængde fosfor fra organisk gødning eller bioaske, tilknyttes gennemsnitsloftet fra forrige planperiode alle lagre og hele den tildelte mængde i relation til den organiske gødning eller bioaske, som overtages af andre jordbrugsvirksomheder.

Oplysningskrav ved overførsel af gødning

§ 18. Jordbrugsvirksomheder, der afgiver organisk gødning eller bioaske, skal oplyse modtageren om den overførte mængde fosfor. Jordbrugsvirksomheder, der afgiver husdyrgødning til jordbrugsvirksomheder, fælles biogasanlæg og forarbejdningsanlæg, skal oplyse modtageren om den overførte mængde fosfor og gennemsnitsloftet efter § 16, stk. 3, for den afgivne gødning, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis aftalen om overførsel af gødning indgås i løbet af planperioden, kan det oplyste gennemsnitsloft være op til 1 kg P pr. ha højere end gennemsnitsloftet efter § 16, stk. 3.

Hævet fosforloft

§ 19. Jordbrugsvirksomheden kan hæve fosforloftet, jf. § 17, stk. 1, fosforloftet på 30 kg P pr. ha, jf. § 17, stk. 2, og fosforloftet for kunstgødning, jf. § 16, stk. 1, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Det gennemsnitlige fosfortal, jf. stk. 2, på jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer med JB-nr. 1-10 er under 4,0.
- 2) På jordbrugsvirksomheden foreligger der fosfortal for samtlige af jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer med JB-nr. 1-10.
- 3) Det gennemsnitlige fosfortal er resultater af jordprøver, som ikke er ældre end 5 år ved starten på den planperiode, hvor fosforloftet ønskes hævet.
- 4) Der foreligger som minimum én jordprøve for hver påbegyndt 5 ha harmoniareal med JB-nr. 1-10 og som minimum én jordprøve for hver mark med JB-nr. 1-10, som indgår i jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer.

Stk. 2. Jordbrugsvirksomhedens gennemsnitlige fosfortal er det vægtede gennemsnit af markernes gennemsnitlige fosfortal baseret på samtlige af jordbrugsvirksomhedens jordprøver fra den seneste prøve-tagning på markerne, som er taget senest 1. februar i den planperiode, hvor fosforloftet ønskes hævet, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Jordbrugsvirksomheden kan vælge at anvende jordprøver, der er taget efter 1. februar i den planperiode, hvor fosforloftet ønskes hævet, og frem til 31. marts i den efterfølgende planperiode.

Stk. 4. Fosforlofterne kan hæves i henhold til følgende kriterier:

- 1) Fosforloftet kan hæves med 1 kg P pr. ha harmoniareal for hver påbegyndt 0,5 Pt enheder under Pt 4,0 i intervallet 3,0-4,0.
- 2) Fosforloftet hæves med yderligere 2 kg P pr. ha harmoniareal for hver påbegyndt 0,25 Pt enheder under 3,0.

Stk. 5. Fosforloftet kan maksimalt hæves med 14 kg P pr. ha harmoniareal pr. planperiode, og det korrigerede fosforloft må ikke overstige 45 kg P pr. ha harmoniareal pr. planperiode, jf. dog stk. 6.

Stk. 6. På jordbrugsvirksomheder med marker med JB-nr. 11 eller 12 korrigeres forøgelsen af fosforloftet, jf. stk. 1, med en faktor fastsat som antal ha af jordbrugsvirksomhedens harmoniarealer, som ikke er marker med JB-nr. 11 eller 12, divideret med det samlede harmoniareal.

Beregning af mængden af gødning tildelt på harmoniarealer

§ 20. Mængden af tildelt gødning, jf. § 15, stk. 1 og 2, og § 16, stk. 1, beregnes ud fra den producerede mængde korrigeret for lagerforskydninger primo og ultimo i den pågældende planperiode samt den mængde, der er afgivet og modtaget i løbet af planperioden. Gødning afsat af græssende dyr medregnes som tildelt, såfremt det afsættes på arealer, der kan medregnes som harmoniarealer, jf. stk. 2.

Stk. 2. Harmoniarealer opgøres for hver planperiode. Hvis der er stor afstand fra harmoniarealerne til opbevaringsanlægget for husdyrgødningen, kan tilsynsmyndigheden kræve dokumentation for, at arealerne reelt indgår i fordelingen af husdyrgødningen. Såfremt der på et areal alene udbringes kunstgødning eller bioaske, kan den ansvarlige for driften vælge, at arealet ikke skal medregnes som harmoniareal.

Stk. 3. Mængden af udbragt fosfor i kunstgødning og bioaske på harmoniarealerne beregnes som den udbragte mængde fosfor i kunstgødning og bioaske på hele jordbrugsvirksomheden, jf. dog stk. 4 og 6.

Stk. 4. En jordbrugsvirksomhed kan fratække følgende mængder af fosfor fra kunstgødning og bioaske, der er tildelt på arealer, som ikke medregnes som harmoniarealer, i virksomhedens forbrug af fosfor:

- 1) For kunstgødning og bioaske, som er tildelt i væksthuse, planteskoler, lukkede systemer, planteskolekulturer og containerpladser, vedplanter o.lign. fastsættes den mængde fosfor, som kan fratækkes ved beregningen af den tildelte mængde fosfor, som det dyrkede areal angivet i ha med mindst to decimaler ganget med fosfornormen for den pågældende afgrøde under anvendelse af de fosfornormer, der fremgår af bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning for den pågældende planperiode.
- 2) For kunstgødning og bioaske, som er forbrugt ved dyrkning af mindst fire hold grøntsager på friland på samme areal inden for samme planperiode, fastsættes den mængde fosfor, som kan fratækkes ved beregningen af den tildelte mængde fosfor, som det dyrkede areal angivet i ha med mindst to decimaler ganget med en fosfornorm på 60 kg P pr. ha pr. planperiode.
- 3) For fosfor tildelt på arealer i skove, som er omfattet af definitionen af afgrødekode 581-588, 591-594 eller 602-605, fastsættes den mængde fosfor, som kan fratækkes ved beregningen af den tildelte mængde fosfor, som det dyrkede skovareal angivet i ha med mindst to decimaler ganget med fosfornormen for den pågældende afgrøde under anvendelse af de fosfornormer, der fremgår af bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning for den pågældende planperiode. En jordbrugsvirksomhed, der i en eller flere af de fem forudgående planperioder ikke har benyttet muligheden i 1. pkt., kan fratække det dyrkede skovareal, som er omfattet af definitionen af afgrødekode 581-588, 591-594 eller 602-605, i planperioden og i de forudgående planperioder, hvor fradragsmuligheden

ikke er benyttet, angivet i ha med mindst to decimaler ganget med en fosfornormen for den pågældende afgrøde under anvendelse af de fosfornormer, der fremgår af bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning for den pågældende planperiode.

- 4) For fosfor tildelt på arealer med afgrøder, som er omfattet af en kvælstofnorm eller en fosfornorm, jf. bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning, og som ikke er omfattet af nr. 1-3, fastsættes den mængde fosfor, som kan fratrækkes ved beregningen af den tildelte mængde fosfor som den forbrugte mængde fosfor fra kunstgødning og bioaske på de pågældende arealer, bortset fra arealer omfattet af nr. 1-3. Det antages, at den tildelte mængde fosfor i kunstgødning og bioaske er fordelt ensartet på hele arealet med afgrøder, som er omfattet af en kvælstofnorm eller en fosfornorm, jf. tabel 1, bilag 1, til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning, herunder på virksomhedens harmoniarealer.

Stk. 5. For hvert 1 ton halm, som jordbrugsvirksomheden fra den 1. juli i den foregående planperiode til den 31. juni i den indeværende planperiode leverer til et fyringsanlæg, kan jordbrugsvirksomheden trække 1 kg P fra forbruget af fosfor, jf. dog stk. 7. Den leverede mængde halm korrigeres for vandindhold og fastsættes ud fra et basisindhold på 17 pct. vand.

Stk. 6. En jordbrugsvirksomhed kan maksimalt fratrække fosfor svarende til 3 kg pr. ha harmoniareal, som jordbrugsvirksomheden i den foregående planperiode har dyrket med korn, raps eller frøgræs. Jordbrugsvirksomheden kan desuden maksimalt fratrække fosfor svarende til indholdet af fosfor i den mængde bioaske, som jordbrugsvirksomheden har modtaget fra fyringsanlægget i den indeværende planperiode.

Stk. 7. Der skal foreligge dokumentation for fyringsanlæggets modtagelse af halm, herunder mængde og dato, fra jordbrugsvirksomheden og for jordbrugsvirksomhedens modtagelse af bioaske fra fyringsanlægget. Jordbrugsvirksomheden skal opbevare dokumentationen i 5 år efter udløbet af den indeværende planperiode og kunne forevise den på forlangende i forbindelse med kontrol.

Kapitel 4

Administrative bestemmelser

§ 21. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter denne bekendtgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 22. For tilsyn, håndhævelse m.v. gælder kapitel 5 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Stk. 2. Landbrugsstyrelsen udfører tilsynet med, at reglerne i § 10, stk. 8, og kapitel 3 overholdes.

§ 23. Miljøstyrelsen kan dispensere fra reglerne i §§ 4-21 til forsøgs-, test-, udviklings- og demonstrationsprojekter med henblik på udvikling af miljøteknologi og teknikker og metoder til landbrugsdrift.

Stk. 2. En dispensation efter stk. 1, bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at dispensationen er meddelt. Hvis en del af dispensationen ikke er udnyttet, bortfalder dispensationen for denne del.

Stk. 3. En dispensation anses for udnyttet, når det ansøgte faktisk er gennemført.

Kapitel 5

Straffebestemmelser

§ 24. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) anvender gødning i strid med § 4, stk. 1, § 5, § 6, § 7, stk. 1-6, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, 5, 6, 11 eller 14, eller § 10, stk. 1-6 eller 8, eller § 14, stk. 3-6 eller 8,
- 2) undlader at dokumentere og opbevare dokumentation i henhold til § 7, stk. 7 og 8, § 9, stk. 7 eller 8, § 14, stk. 7 eller 9, § 15, stk. 4, § 16, stk. 7, § 18, stk. 1, eller § 20, stk. 7,
- 3) overtræder vilkår i dispensationer meddelt efter § 8, stk. 5, eller § 23, stk. 1,
- 4) undlader at efterkomme påbud eller forbud efter § 12, stk. 1, § 14, stk. 1 og stk. 2, 2. pkt., eller
- 5) tildeler organisk gødning i strid med § 15, stk. 1 og 2, eller har et beregnet fosforarealkrav, der overstiger jordbrugsvirksomhedens harmoniareal, jf. § 16, stk. 1.

Stk. 2 Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

- 1) voldt skade eller fremkaldt fare for skade på natur, dyr, planter, landskaber eller mennesker, eller de øvrige interesser, som lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. tilsigter at beskytte, jf. § 1 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., herunder luft, vand, jord og undergrund, eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 6

Ikrafttrædelses-, ophævelses- og overgangsbestemmelser

§ 25. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2021, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 9, stk. 14-16 træder i kraft den 1. november 2021.

§ 26. I bekendtgørelse nr. 1176 af 23. juli 2020 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning ophæves kapitel 10 og 11 og bilag 2, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1415 af 24. juni 2021 om anvendelse af gødning ophæves.

Stk. 3. § 28, stk. 10 og 11, i bekendtgørelse nr. 1176 af 23. juli 2020 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning finder anvendelse indtil den 1. november 2021.

Stk. 4. § 57, stk. 1, nr. 33-34, § 58, stk. 3, og bilag 2 i bekendtgørelse nr. 1176 af 23. juli 2020 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning finder fortsat anvendelse for forhold, der vedrører planperioden 2020/2021.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, den 2. juli 2021

P.M.V.

MORTEN NIELS JAKOBSEN

/ Anders Christiansen

- 1) Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, EF-Tidende 1991, nr. L 375, side 1, som senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2008/1137 af 22. oktober 2008 om tilpasning til Rådets afgørelse 1999/468/EF af visse retsakter, der er omfattet af proceduren i traktatens artikel 251, for så vidt angår forskriftsproceduren med kontrol - Tilpasning til forskriftsproceduren med kontrol - Del 1, EU-Tidende 2008, nr. L 311, side 1, dele af Kommissionens gennemførelsesafgørelse, (EU) 2020/1074 af 17. juli 2020 om indrømmelse af en undtagelse på anmodning af Danmark i henhold til Rådets direktiv 91/676/EØF om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (meddelt under nummer C (2020) 4821), EU-Tidende, nr. L 234, side 29-35, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, EF-Tidende 2000, nr. L 327, side 1, som ændret senest ved Kommissionens direktiv 2014/101/EU af 30. oktober 2014 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, EU-Tidende 2014, nr. L 311, side 32, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EU-Tidende 2012, nr. L 26, side 1, som ændret ved direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EU-Tidende 2014, nr. L 124, s. 1, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193 og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193. Bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., som denne bekendtgørelse afløser, har som udkast været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1535/EU om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (kodifikation).

Forsuringsattest

Oplysninger om den ansvarlige for forsuringen

Virksomhedens navn	
Medarbejders navn	

Oplysninger om den ansvarlige for driften af opbevaringsanlægget

Navn	
Adresse	

Oplysninger om opbevaringsanlægget

Navn eller anden identifikation	
---------------------------------	--

Oplysninger om forsuringen

Tidspunkt for afslutning af forsuring	
Typen af husdyrgødning (ved blandinger oplyses typer og blandingsforhold)	
Mængden af husdyrgødning, ton	
Svovlsyrekoncentration, pct.	
Syreforbrug i alt, kg	
Syreforbrug, kg pr. ton husdyrgødning	

Betingelser for tildeling af op til 230 kg N pr. ha harmoniareal fra organisk gødning, jf. § 15, stk. 2

- 1) På jordbrugsvirksomheden skal der senest ved starten af den efterfølgende planperiode den 1. august være etableret plantedække på 80 pct. eller mere af harmoniarealet med en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson.
- 2) I den efterfølgende planperiode må jordbrugsvirksomheden ikke både udbringe husdyrgødning i perioden den 31. august til den 1. marts på et areal med græs og pløje arealet. Den ansvarlige for driften skal i forbindelse med indberetning af jordbrugsvirksomhedens gødningsregnskab erklære, at betingelsen er overholdt. Jordbrugsvirksomheder, der udtages til kontrol, skal herudover på Landbrugsstyrelsens forlangende inden for 7 dage fremvise en dateret og underskrevet erklæring til dokumentation af overholdelse af betingelsen.
- 3) Arealer med græs må kun pløjes om i perioden 1. marts til 1. juni, hvorefter arealet skal tilsås umiddelbart og ikke senere end 3 uger efter pløjning og dyrkes med en afgrøde med højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson. Den ansvarlige for driften skal i forbindelse med indberetning af virksomhedens gødningsregnskab erklære, at betingelsen er overholdt. Jordbrugsvirksomheder, der udtages til kontrol, skal herudover på Landbrugsstyrelsens forlangende inden for 7 dage fremvise en dateret og underskrevet erklæring til dokumentation af overholdelse af betingelsen.
- 4) Græs- eller cikorieudlæg skal være udlagt i silomajs eller i byg/ært eller korn til modenhed, helsæd eller grønkorn.
- 5) Græs- eller cikorieudlæg og græsefterafgrøder må tidligst nedpløjes eller nedvisnes den 1. marts i den efterfølgende planperiode.
- 6) Kvælstoffikserende afgrøder må ikke dyrkes på de arealer, som jordbrugsvirksomheden har til rådighed. Dette gælder dog ikke:
  - a) Byg/ært blandinger med udlæg, jf. litra c.
  - b) Kløver/lucerne i græsmarker med under 50 pct. kløver/lucerne.
  - c) Græs- eller cikorieudlæg med under 50 pct. kløver/lucerne.
- 7) Der skal foretages N- og P-analyser af jordprøver fra de øverste 30 cm af jorden mindst hvert 4. år pr. 5 ha på hele arealet i omdrift, som jordbrugsvirksomheden har til rådighed i den planperiode, hvor prøverne udtages. Der skal foreligge dateret dokumentation herfor f.eks. i form af N-min-beregning og jordanalysekort. En jordbrugsvirksomhed, som har anvendt muligheden for at udbringe organisk gødning i mængder svarende til op til 230 kg kvælstof pr. ha harmoniareal i mere end 4 sammenhængende planperioder, skal for hver planperiode efter den 4. planperiode kunne fremvise jordprøver, der er udtaget i en af de 4 forudgående planperioder.
- 8) Jordbrugsvirksomheden skal for hver planperiode, hvor der ønskes udbragt op til 230 kg N pr. ha harmoniareal pr. planperiode, senest den dato, der er anført som ansøgningsfrist i bekendtgørelse om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer, ansøge om at udbringe op til 230

kg N pr. ha harmoniareal pr. planperiode samt foretage en gødningsplanlægning, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, i Fødevareministeriets Tast selv-service, som kan tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside.

9) Jordbrugsvirksomhedens gødningsplan for dyrkede og udyrkede arealer skal udover de forhold, der følger af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser, indeholde følgende:

- a) en skitse, der viser de enkelte markers beliggenhed,
- b) oplysning om antallet af husdyr, en beskrivelse af opstaldnings- og opbevaringssystemer, herunder opbevaringskapaciteten for gødning,
- c) en beregning af det fosfor, der produceres på jordbrugsvirksomheden,
- d) en beskrivelse af eventuel gødningsbehandling og forventede egenskaber for den behandlede gødning,
- e) oplysning om mængde og type af husdyrgødning, som leveres uden for eller modtages på jordbrugsvirksomheden,
- f) oplysning om afgrødens forventede fosforbehov for hver mark,
- g) en beregning af fosfor, der tilføres med husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse og kunstgødning for hver mark og
- h) angivelse af tidspunkt for tilførsel af husdyrgødning og kunstgødning.

10) Jordbrugsvirksomhedens gødningsplan skal revideres senest 7 dage efter enhver ændring.